

LEKTION 4: STATIONER

1. Vaccinering och barns hälsovård

På den här stationen får ni bekanta er med era egna vaccinationsuppgifter genom att undersöka ert rådgivnings- eller vaccinationskort.

Leta reda på svaren på följande frågor på ditt eget rådgivnings- eller vaccinationskort:

1. När vaccineras ett barn för första gången i Finland?
2. Vilka sjukdomar vaccineras barn för?
3. Hur ofta är barnet på rådgivningsbyrån efter födseln?
4. Vad gör man på rådgivningsbyrån i samband med kontrollerna?

Fundera tillsammans över följande frågor: Vad tror ni man har för nytta av besöken? Tycker ni att det är viktigt med vaccinationer? Varför? Vad tror ni skulle hända om man nu bestämde att nyfödda barn inte ska vaccineras?

Det finska sjukvårdssystemet med rådgivningsbyråer har utvecklats av arkiater Arvo Ylppö. Tack vare systemet kan man ge barn förebyggande hälsovård, till exempel genom vaccination, att följa barnets uppväxt och utveckling samt ge information till föräldrar.

---

2. Näring

På den här stationen får ni bekanta er med de goda resultat som bra kost ger. Försök först komma ihåg om ni har hört talas om tallriksmodellen, och rita en bild av en bra tallriksmodell i era häften. Fundera med hjälp av tallriksmodellen över följande frågor:

1. Hur ser en näringsrik och hälsosam portion ut?
2. Vad innebär undernäring och var förekommer undernäring?
3. Vilka konsekvenser kan undernäring ha?
4. Hur kan man påverka undernäring?

3. Hos läkaren

- På den här stationen är en av er läkare och resten patienter. Varje gruppdeltagare får ett rollkort som han eller hon inte får visa de andra. Dessutom har ni till er hjälp en lista över fem olika sjukdomar. Er uppgift är att lista ut vilken sjukdom de olika patienterna lider av.
- Bekanta er först med er roll. Efter det får den av er som är läkare be den första patienten att komma in på mottagningen. Patienten presenterar sig och får efter det bara svara ja eller nej på läkarens frågor. Läkaren ställer frågorna, men hela gruppen får tillsammans fundera på vilken sjukdom det handlar om. Skriv ner era svar i häftet.
- Om det blir tid över, välj en av sjukdomarna och bekanta er mer med den genom att söka information på internet. Skriv fem saker om sjukdomen i häftet och förbered er på att berätta om sjukdomen för resten av klassen.

Roller:

Läkare

Du arbetar som läkare på en mottagning, dit det kommer patienter. Du ska ställa frågor till en patient och utifrån svaren försöka gissa vilken sjukdom det handlar om. De andra gruppdeltagarna får hjälpa dig att gissa. OBS! Patienten får bara svara ja eller nej på dina frågor! Alla patienter har en lista över sjukdomar, och med hjälp av resten av gruppen ska du utifrån symtomen ta reda på vilken sjukdom det rör sig om: malaria, hepatit A, bakterieorsakad diarré, ebola eller mässling.

Patient 1

Du har varit snuvig, hostig, haft ont i halsen och haft hög feber. Dessutom har du röda ögon, och i går började du få prickar i munnen. Du har också börjat få röda utslag på halsen. Du mår väldigt dåligt.

Patient 2

Du har haft frossa, muskelvärk och diarré. Du har feber emellanåt och då fryser du också väldigt mycket. Ibland mår du helt okej, tills du får feber igen.

Patient 3

Du har varit illamående, haft ont i magen och feber. Du har inte heller någon aptit. Din mamma har märkt att din hud och dina ögonvitor har börjat skifta i gult.

---

4. Jämförelse mellan de vanligaste barnsjukdomarna i Finland och Uganda

- I Finland är de vanligaste barnsjukdomarna luftvägsinfektioner (influenza), diarrésjukdomar (norovirus) och vissa koppor (bland annat vattkoppor). Det är även vanligt att finska barn har allergier. I Uganda lider barn istället ofta av undernäring och insjuknar oftast i bakterieorsakad diarré, mässling, lunginflammation och malaria.
- Fundera över varför diarrésjukdomar gör att barn i Uganda dör, men att det är ovanligt att barn i Finland dör av diarré. Och varför finns det bara några få fall av mässling i Finland varje år?